

Familiestichting **MORET**

Nieuwsbrief nummer 5, oktober 1994

Na de familiebijeenkomst in april van dit jaar is het tijdelijk stil geweest in de familiestichting. Een verbouwing bij de een, drukke werkzaamheden bij de ander en natuurlijk de vakantie hebben hun tol geest. Er is niet zo veel gebeurd. Maar nu de 'R' weer in de maand is moeten we snel aan de slag. Natuurlijk moest de nieuwsbrief gereedgemaakt worden en dat is toch een heel werk. Dit keer gaat onze dank uit naar Sieta Nijhuis-Moret uit Spanje die onderzoek gedaan heeft naar de naam MORET in Valencia. Wij denken niet dat er een verband te vinden is tussen Spaanse Moretten en ons Nederlandse geslacht, maar wij vinden alles wat met Moret te maken heeft interessant en hopen dat u dat ook vindt.

De familiedag in de Bilt was druk bezocht. Wederom waren er veel meer mensen dan geraamd, ruim 120 i.p.v de aangemelde 89 personen. Maar dankzij Cees MORET en zijn vrouw en de andere vrijwilligers kon een en ander in goede banen worden geleid. Ook deze keer konden wij weer nieuwe informatie en correcties aanbrenge in onze bestanden. Het begint er op te lijken dat nu toch een heel groot deel van de familie is getraceerd.

Oproep

In verband met de plannen voor het boek zijn wij op zoek naar Moretten met ervaring in de grafische industrie. Met de voorbereiding, indeling en lay-out van het boek kunnen wij wel wat deskundigheid gebruiken. Wie meldt zich aan? Bel Aad Moret op 010-4748460

Nieuwsbrief nr. 5 I N H O U D

- Graficus gevraagd
- De naam MORET in Spanje
- Zeg het uw zus
- Drie grote takken MORET

Nieuwsbrief Familiestichting MORET

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Familiestichting MORET. Zij wordt twee maal per jaar aan donateurs toegezonden. De minimum donatie bedraagt fl. 20,-.

Inlichtingen bij de secretaris:
Aad MORET - Ernst Casimirstraat 24
3136 BS Vlaardingen - tel. 010-4748460
Redactie: Jac. en Alphons MORET

ZEG HET UW ZUS!

Gelukkig hebben we onder onze donateurs al heel wat vrouwelijke Moretten die in het dagelijks leven onder hun mans naam bekend staan. Maar we missen er vast nog een aantal. Wilt u ons helpen aan adressen? Vertelt u uw getrouwde zus(sen) als u die hebt van ons bestaan? We sturen hen dan een nummer van deze nieuwsbrief.

WAT BETEKENT DE NAAM MORET?

In onze eerste Nieuwsbrief hebben we twee mogelijke oorsprongen genoemd: naar een plaats (in Frankrijk of in Italië) of als bijnaam ("Moortje").

Van Sieta Nijhuis-Moret, die veel in Spanje komt, kregen we een uitvoerig verslag van haar naspeuringen in Spaanse bronnen. Daaruit blijkt dat er nog een derde mogelijkheid is: Moret kan ook "kleine moerbeiboom" betekend hebben. Aan haar brief ontlenen we het volgende.

De naam MORET in Spanje

In de Grote Encyclopedie van het land Valencia staat vermeld dat het geslacht MORET van oorsprong afkomstig is uit Catalonië. In de 14e eeuw vestigde het zich in het Koninkrijk Valencia. Het wapen van dit geslacht is een zilveren veld, zwart omrand, met een groene (sinople) moerbeiboom en zwarte (sable) vruchten.

Ook in Spanje al een oude naam.

In Spanje blijkt de familienaam Moret (net als in Frankrijk, in Vlaanderen, in Zwitserland en in Italië) al in de veertiende eeuw te bestaan: omstreeks 1350 trok er een familie Moret vanuit Catalonië naar Valencia. In hun wapen hebben zij een moerbeiboom (Latijn: morus).

Dit wijst erop, dat zij waarschijnlijk met deze teelt en de daarmee samenhangende zijdenijverheid te maken hadden, die door de Arabieren in Spanje ingevoerd was. Ter toelichting schrijft mevr. Nijhuis-Moret dat in 713 n.Chr. onderdrukte joden en ontevreden Visigoten de hulp inriepen van het Islamitische leger dat langs de Noord-Afrikaanse kust (Mauretanië, vandaar Moren) optrok om de Islam te verbreiden.

Zo ontstond het Moorse Spanje, waar arabieren, joden en christenen lange tijd vreedzaam naast elkaar leefden. Er was welvaart, terrasbouw op de berghellingen voor de citrus-, olijf- en amandelbomen en voor de wijnbouw (rozijnen); irrigatiewerken voor bevoeding; droogleggen van moerassen; palmbossen; suikerriet, rijst en katoen; nieuwe industrieën zoals papier, leer, wapens, zijde enz.; scholen voor krijgskunde, theologie, filosofie en medische wetenschappen. De werken van de Griekse filosofen zijn door moorse geleerden toen vertaald in het Spaans en daardoor voor ons Europeanen behouden.

Wel moesten de christenen en joden in die tijd hoge belastingen betalen als ze hun geloof trouw wilden blijven. (Overigens volgden de christenen wel de islamitische gebruiken bijvoorbeeld op het gebied van de hygiëne en kleedden zij zich wel als moslims.) Later, eind 11e eeuw, riep de kalief van Cordoba in zijn strijd tegen de christen-koningen weer de hulp in van Noord-Afrikaanse moslims. Dat waren fanatiekelingen, die een eind maakten aan de godsdienstvrijheid van christenen en joden, waarop velen vluchtten naar het Noorden.

Het kan zijn dat de familie Moret bij die stroom gehoord heeft. Voorlopig wijst niets in Antwerpen, waar onze stamvader vandaan kwam, daarop. Maar we gaan nog verder zoeken!

P.S.
Merkwaardig aansluitend aan wat Mevr. Nijhuis-Moret schrijft is, dat de bekende Milaanse beschermheer van Da Vinci, graaf De Sforza, bijgenaamd Il Moro, in zijn wapen de afbeelding van een morenkop en die van een moerbeiboom koos.

Familieberichten
In de afgelopen periode bereikten ons de volgende familieberichten:

Overleden: Lijdia Pieternaella MORET - DE MAN, weduwe van Adriaan Jacobus MORET te Dordrecht 2 juni 1994.

Overleden: Marigje MORET - VAN DAM, weduwe van Leendert MORET te Sliedrecht, 4 augustus 1994.

EEN OUDE TAK MORET: BERGEN OP ZOOM

Veel van de oudere lezers zullen het lijd kennen "Berg op Zoom, houd U vroom, stut de Spaanse scharen". Dat sloeg op de belegering door de Spanjaarden in de 80-jarige oorlog (1622). De tak Moret waarvan ik hieronder iets weergeef stamt uit die periode. Of er verband is met onze familie is (nog) onduidelijk.

Een gaarnizoensmilieu.
Het betreft kennelijk militairen die in Bergen op Zoom gelegerd waren. Er komen nogal wat franse namen onder de getuigen voor. Bij een Nicolas Morett die in 1597 trouwt staat uitdrukkelijk "jongeselt uyt Vranckrijk". Maar hij is soldaat onder hopman Godwith, want Engelsen en Schotten waren er ook een heel stel. Een Gilbert Morray (1612) wordt in 1613 Gilbert Morett genoemd en in 1615 Gilbert More. Zag hij als eem moor uit?

Twee generaties.
Eén militair gezin is in ieder geval lang in Bergen op zoom gebleven:

Jacques Moret, jongeselt, ruyter onder ritmeester van Wel, treedt op als doopgetuige in 1607, trouwt in 1610 en laat 5 kinderen dopen: Michiel (1611), Nicolaz (1614), Margriete (1616), Jacqelijne (1619) en Antonie (1622). Dat laatste was dus in het jaar van het beleg. In 1630 trouwt er een Michiel Moret, ruyter onder Mons. du Metz.

De garnizoenssfeer geeft Bergen op Zoom iets aparts. Zo worden er bij de doop somst wel zeven getuigen genoemd. Een Janneken Moret treedt verschillende malen per jaar als getuige op bij dopen (1605-1616). Was zij misschien marketenster?

Nakomelingen hebben we tot nu toe niet gevonden. Of er verband is met onze familie blijft onduidelijk.

MORET TWEELINGEN

Het aardige van het opbergen van familiegegevens in de computer is, dat je er gemakkelijker gegevens uit kunt halen dan wanneer je alles op kaarten of in mappen hebt genoteerd. U hebt dat op de familiebijeenkomsten in Rotterdam en Bilthoven kunnen constateren. Zo kun je ook, met wat extra moeite weliswaar, vragen beantwoorden als de volgende.

Komen er bij de Moretten veel tweelingen voor?
Ik kwam tot de volgende cijfers:

van 1600 tot 1850 9 op 616
van 1850 tot 1950 17 op 911
In totaal dus 26 op 1527
geboorten. Volgens het huidige
landelijke gemiddelde zouden
dit er 20 geweest zijn. Iets
meer dan "normaal" dus.

Leendert Jacobszn MORET

Leendert Jacobsz MORET alias "Leendert Moret den ouden" (zo genoemd in 1705) was bakker en kocht op 15 mei 1664 een huis in Krimpen a/d Lek (naast de Pastorie) voor Fl. 1280,-¹⁾ In de kantlijn van de overdracht staat: "Nota: Leyt onder de Poorterij". In 1677 was Leendert heemraad²⁾ van de municipaliteit van Crimpen op de Lecq. Uit de lijst van grondbelasting 1682 blijkt dat hij toen circa 4 hectare grond bezat.³⁾ In 1689 tekende hij als vervangend burgemeester van Crimpen op den Lecq.⁴⁾ In 1682 en 1691 werd hij vermeld als pachter van de impost op de wijnen en bieren⁵⁾ en in 1690 en 1692 als medepachter (Tollenaar) van de impost op 't gemaal.⁶⁾ In 1696 werd hij in de rechterlijke archieven vermeld als zalmkoper,⁷⁾ de zalm ging veelal naar Amsterdam, Hoorn en Enkhuizen. In 1696 kreeg hij 7 ruiters en 7 paarden ingekwartierd van "De ruyters van de garde van sijn majestijt van groot brittagie".⁸⁾ Leendert had attestatie van Stadhouders en Heemraden van Crimpen op den Lecq gedateerd 22-06-1699.

Notot:

1. Rechterlijk Archief Krimpen a/d Lek no. 51 akte 15-05-1664
2. Rechterlijk Archief Krimpen a/d Lek no. 34
3. O.A.Krimpen a/d Lek no. 215-222
4. Rechterlijk Archief Krimpen a/d Lek no.36 akte 14-02-1689
5. Rechterlijk Archief Krimpen a/d Lek no. 35 akte 19-03-1682
6. Oud Notarieel Archief Rotterdam no. 1133, fol. 31
7. Rechterlijk Archief Krimpen a/d Lek no. 4, akte 15-10-1693
t/m 15-11-1696
8. O.A. Krimpen a/d Lek no. 653

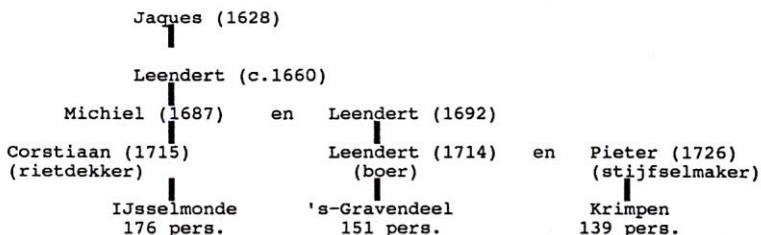
DRIE GROTE TAKKEN MORET.

U weet: voor zover bekend stammen alle Moretten in Nederland af van één stamvader: Jaques Moret, beeldsnijder, getrouwd 1628 in Rotterdam.

Geleidelijk aan heeft de familie zich verspreid, al is Zuid-Holland tot bij de volkstelling van 1957 voor bijna 90% de woonplaats gebleven.

Drie van de kinderen van de stamvader vestigden zich in Krimpen aan de Lek (Balte, Cornelis en Leendert). Een deel is daar tot in de 19e eeuw blijven wonen. Vanuit Krimpen stak eerst een kleinzoon van Leendert de rivier over: Corstiaan Michielsz Moret, meester rietdekker. Dat werd de stamvader van de Barendrechtse en Numansdorpsse tak. Nog een generatie later trekt een Leendert Leendertsz Moret met zijn broer Andries weg om zich te vestigen als boer bij 's-Gravendeel. Deze werd de stamvader van de tak Hoeksewaard.

Ik heb eens nagegaan hoe de verdeling is van de nu levende Moretten (voor zover in onze computer aanwezig) over deze drie takken. Dat geeft het volgende beeld. (De jaartallen zijn de huwelijksdata.)

Onze donateurs zijn verspreid over deze drie takken. Van Michiel MORET en de tak IJsselmonde weten we onder andere het volgende:

- I. Michiel MORET, Meester Rietdekker, overl. voor 2-1734, zn. van Leendert Jacobsz Moret, meesterbakker, en Chieltje Michielsdr, tr.(1) Krimpen a/d Lek voor 23-4-1687 (R.A. Krimpen a/d Lek inv. 2-4) Annetje Korssen (Corstiaensdr) .
Uit dit huwelijk:

1. Corstiaan Michielsz MORET(H), ged.(ned.herv.) Krimpen a/d Lek 19-8-1695, volgt IIa.

Michiel Moret, tr.(2) Krimpen a/d Lek voor 1696
Adriaentje Andries VOORN O.A. Krimpen a/d Lek no. 767, kohier huisgeld 1742 vermeld als de weduwe Machiel MORET, arbeydster, spinster te Krimpen a/d Lek, overl. Krimpen a/d Lek 11-12-1748.

Aangifte van haar overlijden deed haar schoonzoon Anthony Grevers. (zie Gaardersboek Krimpen a/d Lek 11-12-1748)

Uit dit huwelijk:

1. Andries MORET, overl. Krimpen a/d Lek 14-5-1696.
2. Giela MORET, volgt I Ib.
3. Lena MORET, ondertr. 8-5-1717, tr. Krimpen a/d Lek 16-5-1717 Engelbrecht CORNELISZ.
Zie Rechterlijk Archief Krimpen a/d Lek no. 51 akte van in demniteit 01-02-1726 i.v.m. verhuizing naar Cralingen.
4. Ariaantje MORET.
5. Anna MORET, geb. Krimpen a/d Lek 1701, begr. Barendrecht 28-4-1752, tr. Rotterdam 12-11-1726 Anthony GREVERS, geb. Amsterdam ca. 1700, overl. na 1748, zn. van Gerrit Grevers en Aeltje Brommer Anna MORET en Anthony GREVERS woonden aan de Goudseweg buiten Rotterdam, zie Admissieregister O.A. Rotterdam no. 283 fol. 68 In 1732 maakten zij een testament, zie Oud Notarieel Archief Rotterdam no. 2453 fol. 138. Wellicht had Anna twijfel of zij wel kinderen kon krijgen, want zij legateerde 'haer zilver bestaande uit een beugeltas met agt kettingen, messe koker, mesje (avaokje), naelde koker en een schartje.
6. Geertje MORET, ged. Krimpen a/d Lek 1703, volgt I Ic.

I Ia.

Corstiaen Michielsz MORET(H), ged. (ned. herv.) Krimpen a/d Lek 19-8-1695, rietdecker, overl. Barendrecht 19-8-1776, ondertr./tr. Krimpen a/d Lek/Barendrecht 28-12-1714/20-1-1715 Marijtje Pieters SINT NICOLAES, ged. Barendrecht 7-8-1695 (doopgetuige Ariaentie Corn. Romeijn), dr. van Pieter Pieterse Sint Nicolaes en Janneke Teunis alias Teunida Spruijt.

Marijtje was een voorkind, geecht bij het huwelijk van haar ouders. Zij woonde voor haar huwelijk in Carnisse (gem. Barendrecht).

Uit dit huwelijk:

1. Michiel MORET(H), ged. Barendrecht 7-6-1716 doopgetuige tante Lena Michiels, tr. Barendrecht 27-5-1742 Pleuntje HOOGVLIET dochter van Jacob Hoogvliet, ged. Barendrecht 15-11-1716, dr. van Jacob Hoogvliet en Neeltje Pieters van der Lynden
2. Pieter MORET(H), ged. Barendrecht 30-1-1718 doopgetuige grootmoeder Jannetje Teunis Spruijt, overl. Barendrecht 26-6-1779 aangifte Gaarder Oost Barendrecht 26-02-1779., ondertr. Ridderkerk 9-4-1745 aangifte voor te trouwen Classis f. 3.0.0. bij de gaarder van Ridderkerk Aarjaantje Arijensz BOER, ged. Westmaas 11-2-1714, overl. Barendrecht 8-5-1777 aangifte bij Gaarder te Oost Barendrecht 08-05-1777, Classis f. 3.0.0., dr. van Arij Jans Boer en Sijtje Gerrits Maasdam.

3. Annetje Korsdr. MORET(H), ged. Barendrecht 4-2-1720 doopgetuige tante Anna Michielse MORET, overl. Ridderkerk 28-12-1792 haar stiefzoon Huibert Bakker deed aangifte bij de Gaarder van Ridderkerk, classis f. 3.0.0, tr.(1) Barendrecht 24-3-1748 Jacob Pleuns DE VOS, ged. Barendrecht 28-4-1720, overl. Sandelingen Ambacht voor 1774, zn. van Pleun Teunisse de Vos en Marijtje Jacobs de Graaf.
 Akte van Indemniteit van Barendrecht naar Hendrik Ido Ambacht in 1748.
 Jacob Pleuns de Vos hertrouwde met Marijtje Pieters de Graaf.
 Annetje Korsdr. Moret(h), ondertr./tr.(2) Ridderkerk/Hendrik Ido Ambacht na 20-3/4-4-1774 Leendert BAKKER, ged. Ridderkerk 8-11-1711, overl. Ridderkerk 22-4-1793, zn. van Pieter Huibertsz Backer en Arjaentje Leenderts Huyser.
 Leendert Bakker was weduwnaar van wel 4 vrouwen, teweten: Marijtje Cornelis Boterklomp, ovl. 09-02-1747 Cornelia Prins, ovl. 06-09-1748 Neeltje Jans van der Have, ovl. 02-01-1763 en Grietje Janse Brand, ovl. 20-09-1773. Het huwelijk van Annetje en Leendert Bakker werd in Ridderkerk geproclameerd op 20-03-1774, 27-03-1774 en 04-04-1774 en daarvan werd betoog afgegeven om in Hendrik Ido Ambacht "ingezegent" te worden. De exacte trouwdatum is verloren gegaan in de brand van het gemeentehuis in 1858, waarbij alle archiefstukken over de periode van 1719 tot 1788 verloren gingen. Op 22-04-1793 werd aangifte van zijn overlijden gedaan bij de gaarder te Ridderkerk, classis f. 6.0.0.
4. Andries MORET(H), ged. Barendrecht 15-3-1722 doopgetuige tanta Anna Michiels, overl. voor 1727
5. Teunis Corstiaansz MORET(H), ged. Barendrecht 17-10-1723, vlasboer, overl./begr. Numansdorp 2/4-10-1786, ondertr./tr. Numansdorp 28-1/20-2-1752 Aaltje Arijsdr. BAKKER, geb./ged. Numansdorp 20-10/20-11-1729, overl./begr. Numansdorp 8/11-3-1780, dr. van Arij Adriaanszn. Bakker, schepen van Numansdorp, en Maaike Geemensdr. Kernis.
6. Andries MORET(H), ged. Barendrecht 27-2-1726, overl. voor 1727.
7. Leendert MORET(H), ged. Barendrecht 8-2-1728 doopgetuige tante Giela, overl. voor 1732.
8. Johanna MORET(H), ged. IJsselmonde 4-6-1730 doopgetuige Rookje Maertens Verhoeven, begr. Katendrecht 16-7-1802, tr. Charlois 11-5-1753 Cornelis Gerritse KRUIHOF, geb. Katendrecht 31-10-1728, begr. Katendrecht 6-9-1799, zn. van Gerrit Cornelis Kruythof en Dirkje Spek.

9. Leendert MORET(H), ged. Barendrecht 10-8-1732
doopgetuige tante Giela MORET, overl. voor 1739.
10. Willem MORET(H), ged. Barendrecht 31-10-1734.
11. Pietertje MORET, ged. Barendrecht 28-10-1736
doopgetuige Aarjaantje Aryense Boer, peetoom
Leendert Ponse.
12. Leendert MORET, ged. Barendrecht 15-2-1739
doopgetuige tante Anne Barthe Aalberts (dochter
van Albertus Jansz Alberts), overl. Krimpen a/d
Lek 17-4-1816 Bij zijn overlijden werd vermeld
dat hij weduwnaar was..

- I Ib. Giela MORET, begr. Krimpen a/d Lek 4-9-1762, ondertr.
Krimpen a/d Lek 25-3-1713 Albertus Jansz ALBERTS,
ged.(ned.ger.) IJsselmonde 27-4-1692, beurtschipper
van Krimpen a/d Lek op Rotterdam, pomper Brandweer
Krimpen a/d Lek 1723, kocht in 1724 een huis, erf,
rietveld en dijk op Adriaen Luijtenweer te Krimpen
a/d Lek., overl. na 1762, zn. van Johan Alberts,
Meester Chirurgijn te Lith, en Maria Clammers.
Uit dit huwelijk:
1. Maghiel ALBERTS (MOURET), ged. Krimpen a/d Lek
1722, Beurtschipper van Krimpen a/d Lek op
Dordrecht, Gouda en Rotterdam. Winkelier te
Krimpen a/d Lek, ouderling in 1788 en pomper van
de brandweer (1749). In 1789 gegoed boven fl.
2.500,-, overl. Krimpen a/d Lek 21-8-1808, tr.
Krimpen a/d Lek 16-10-1750 Sara DE CONINGH, ged.
Krimpen a/d Lek 23-9-1723, Winkelierster, overl.
Krimpen a/d Lek 31-1-1808.

- I Ic. Geertje MORET, ged. Krimpen a/d Lek 1703, begr.
14-9-1777, tr. Krimpen a/d Lek 30-12-1731 Jan
Maartensz DE JONGH , zoon van Maerten Jans de Jongh.,
ged. Lekkerkerk 1703, begr. Lekkerkerk 11-9-1776.
Uit dit huwelijk:
1. Teuntje DE JONGH.
  2. Maerten DE JONGH.
  3. Claes DE JONGH.
  4. Anna DE JONGH.
  5. Ariaentje DE JONGH, overl. voor 1776.